

Как „Еразъм“ ме върна в България

Програмата за обучение на обменни начала подпомага финансово и стажове в чужбина

Александра Козбунарова

Е „Еразъм“. Един семестър безпаметен купон с екзотичен алкохол и колеги от различни държави. Разнообразие на ново място и между другото малко учене и някой-друг изпит. Първата асоциация за обменен семестър рядко има нещо общо с инвестиция в професионалното развитие. Това схващане може би е на път да се промени с програмата „Еразъм+“, която финансира студентски стажове в чужбина за всяка степен на обучение.

И докато в общия случай „Еразъм“ е мимолетно учебно приключение в чужбина, мен програмата ме върна на работа в България. Миналата пролет - три изпита, преди да завърша бакалавърската си степен по комуникации в Австрия, приятелката ми Миа започна на планира летен стаж в хърватския офис на модното списание ELLE. След като бяха отказали да ѝ плащат за работата, тя беше намерила

алтернатива с „Еразъм+“.

От 2015 г. насам Европейската комисия подпомага чрез „Еразъм+“ студентската мобилност с цел стаж. Помощта е под формата на грантове, различни според страната, в която отивате. В България за държавите с висок стандарт на живот се отпускат около 700 евро месечно, за тези

ОТ ТАЗИ ГОДИНА СА ВЪЗМОЖНИ И ПРАКТИКИ ИЗВЪН РАМКИТЕ НА ЕС.

с по-нисък - около 650. От чужбина за България финансирането е по-малко - 380 евро.

Миа така и не замина, но ме запали за идеята за стаж извън Австрия. Така след близо четири години в чужбина, без реална представа за живота в България, реших, че един стаж в родната ми страна ще ме научи на много.

Избрах лятото, защото вестникът, за който тогава пишех на свободна практика, имаше месец почивка.

Продължителността на финансираните от „Еразъм+“ стажове е между два и шест месеца за всяка степен на обучение (бакалавър, магистър или докторантура). Сроковете за кандидатстване варират според учебното заведение. В Австрия документите трябваше да се подадат до шест седмици преди заминаването на стаж. В България всеки университет с „Еразъм“ харта (виж списъка) си има собствени срокове. В Софийския университет „Св. Климент Охридски“ например процедурата се обявява през май и студентите имат 45 дни да кандидатстват за следващата академична година. Това означава, че този май ще може да се кандидатства за стаж от 1 декември 2016 г. до 30 септември 2017 г. Кандидатстването трябва да се случи, докато

» имате студентски права, т.е. не сте завършили семе-стриално, не сте взели всичките си изпити или не сте предали дипломната си работа. Самият стаж може и да е след това. Различните университети имат и различни критерии дали да ви допуснат до програмата. В СУ например ви е нужен минимален успех от 4.50.

КОГА, КАК И КЪДЕ

За да подпомогне стажа, първото изискване на „Еразъм+“ е студентът сам да си го организира, т.е. да намери мястото, където ще стажува, да се свърже с фирмата и да получи писмо-покана. Това обикновено е стъпката, на която много кандидатстващи отпадат. Аз имах късмет, най-вече защото се бях насочила към позната страна, чийто език владея. Изпратих на компанията, която си бях избрала, CV и крат-

ко обяснение с какво ми се занимава и след интервю по телефона получих зелена светлина.

Ако се чудите как да изберете къде да стажувате, най-добре е първо да се спрете на държава. Българските студенти от Софийския университет например най-често предпочитат Испания, Германия, Италия, Гърция и Турция. Следващата стъпка е да решите в какъв тип организация или предприятие искате да отидете. Изборът е почти необятен - университети, кариерни центрове, публични и частни предприятия, изследователски институти, дори неправителствени организации. Изискването е стажът да не е в институции или органи на ЕС или дипломатически корпуси. Разбира се, необходимо е дейността на организацията, където ще кандидатствате, да съвпада с академичната ви специалност - ако

учите право, стаж в софтуерна компания може би не би се одобрил. Идеи за отворени позиции можете да намерите на интернет страницата на Асоциацията за подпомагане на академичната дейност (АПАО), където има списък с възможностите в 26 държави, но изборът не е ограничен до тях. Добре е да обсъдите идеята си с „Еразъм“ координатора в своя университет, преди да започнете да се свързвате с различни организации, за да се уточнят подробностите.

ТРИСТРАННИЯТ ДОГОВОР

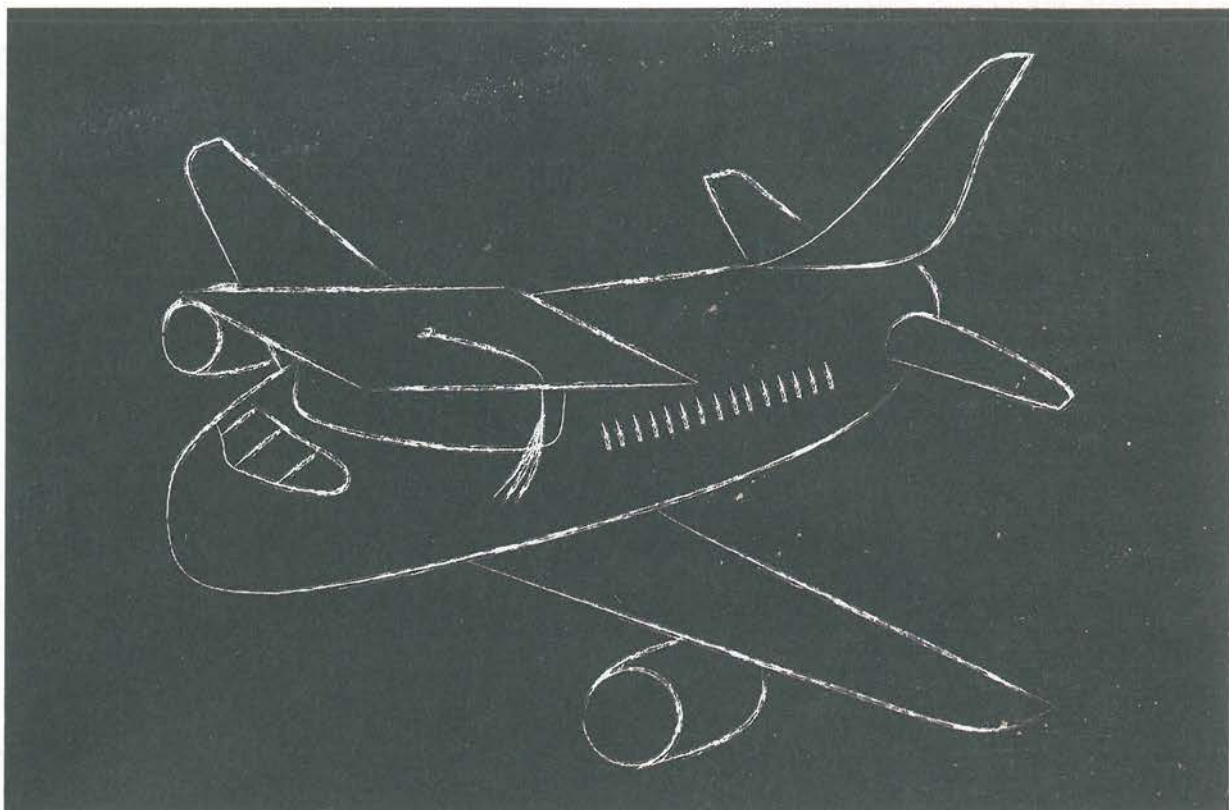
Когато намерите фирмата, която е съгласна да ви вземе на стаж, управителят ѝ трябва да ви изпрати покана по образец (той се намира на страницата на АПАО). Попълвайки бланките за участие, ще трябва да уточните дали приемащата фирма ще ви плаща нещо (като това няма отношение към „Еразъм“ гранта) и под каква форма ще бъде записан стажът в дипломата ви - като кредити или в Европейското дипломно приложение.

Папка с формулярите, покана от организацията, където ще стажувате (с погпис и печат на съответната компания), автобиография и свидетелство за успех трябва да предадете в отдел „Международни дейности“ в университета си.

След това ви остава да чакате да разберете дали сте сред избраните. Комисия към всеки университет преглежда кандидататурите и прави класирането. В СУ например приоритетно се класират участници, които досега не са участвали в програми на „Еразъм+“, а другият критерий е успехът. В случай че ви одобряват, трябва да подпишете

УНИВЕРСИТЕТИ С „ЕРАЗЪМ“ ХАРТА В БЪЛГАРИЯ

- Аграрен университет – Пловдив
- Бургаски свободен университет
- Българска академия на науките
- Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“
- Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“
- Висше строително училище „Любен Каравелов“
- Висше училище по агробизнес и развитие на регионите
- Висше училище по мениджмънт
- Висше училище по застраховане и финанси
- Икономически университет - Варна
- Национална спортна академия „Васил Левски“
- Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“
- Софийски университет „Св. Климент Охридски“
- Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов
- Технически университет – Варна
- Технически университет – София
- Тракийски университет
- Университет по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ)
- Университет за национално и световно стопанство
- Университет „Проф. д-р Асен Златаров“
- Югозападен университет „Неофит Рилски“

© SHUTTERSTOCK

тространен договор с фирмата, която ви наема, и университета си. Така нареченият Learning Agreement for Traineeship трябва да предоставите на АПАО преди заминаването си. С асоциацията трябва да уточните и условията за изплащане на гранта.

Моето кандидатстване в Австрия протече по сходен начин. С разликата, че стъпките бяха малко разбъркани и нямаше конкретни срокове. Наложих ми се например да поискам от декана и от компанията да подпишат договора Learning Agreement for Traineeship, преди да е ясно дали съм избрана за програмата. Така два дни преди планираното си заминаване разбрах, че ще получа гранта. Австрийската процедура изискваше да се изплатят 70% от сумата за целия стаж в началото на процеса, а останалата - при предоставяне на потвърждение за завършената практика.

772

*студенти от България
затинават на практики
в чужбина през
академичната 2015-
2016 - с 27 души повече
спрямо година по-рано.*

ДОЙДОХ, ВИДЯХ И ОСТАНАХ

Така в началото на юли миналата година пристигнах в София за стажа си. Не познавах града, което доближи преживяването към „истинския“ „Еразъм“. Възможността, която програмата на ЕК предлага, не е за изпускане - най-малкото се научава много от кухнята на организацията и се работи в различна среда. Не е за подценяване и различната култура, в която попадате. При мен

средата на живот не беше крайно различна, но пък начинът на работа в българска компания определено се различаваше от този в чуждите, в които съм била. При това не в лош смисъл.

Това беше и една от причините да искам да остана на работното си място и след тези два месеца стаж, финансирани от „Еразъм“. След края на практиката се върнах в Австрия, за да предоставя документите за завършена практика, да получа останалата част от гранта си и да се явя на последния си изпит, с който завърших и образованието си. След това се върнах обратно в компанията, в която стажувах, където съм и до днес. В дипломата ми за висше образование пък е вписан и професионален стаж. Това може да е реален сценарий и за всеки български студент, на когото му се работи в чужбина. А програмите на „Еразъм+“ могат да са просто началният тласък. ■